

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **S. K.**, zastoupen JUDr. Danielou Trávníčkovou, advokátkou se sídlem Svitavská 1018/1, Blansko, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 9. 2015, č. j. 29 A 10/2013 – 75,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci **se v r a c í** soudní poplatek ve výši 1.000 Kč, který mu bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce S. K. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29. 9. 2015, č. j. 29 A 10/2013 – 75, a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Brně (dále též „krajský soud“) napadeným rozsudkem ze dne 29. 9. 2015, č. j. 29 A 10/2013 – 75, zamítl žalobu S. K., kterou se domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje (dále také „žalovaný“) ze dne 7. 2. 2013, č. j. JMK 121558/2012, sp. zn. S-JMK 121558/2012/OD/Fö, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Blansko ze dne 27. 9. 2012, č. j. MBK8500/2012/VNV/42 (dále též „rozhodnutí správního orgánu“), o zamítnutí námitek žalobce a o potvrzení záznamu bodů v žalobcově evidenční kartě řidiče.

Krajský soud v odůvodnění svého rozsudku nejprve přestřel skutkové a právní okolnosti projednávané věci. Touto okolností bylo posouzení zákonnosti záznamů celkem 9 bodů do registru řidičů na vrub žalobce za 3 přestupky (3 x 3 body) dle blíže specifikovaných pokutových bloků ze dnů 27. 2., 29. 2. a 9. 3. 2012 (dále také „pokutové bloky“). Všem těmto přestupkům žalobce bylo společné to, že blokové pokuty, jež za ně byly vystaveny, byly uloženy za spáchání přestupků podle § 125c odst. 1 písm. k) ve spojení s § 6 odst. 1 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném ke dni spáchání přestupků (dále jen „zákon o silničním provozu“). Ve všech případech přitom byla policejním orgánem mimo jiné ověřena totožnost řidiče (žalobce) zasahujícími policisty a do příslušných pokutových bloků bylo výslovně zaznamenáno, že: „lékařské potvrzení nevlastní“.

Krajský soud především odmítl názor žalobce, že by předložení listiny - *„Lékařské potvrzení o nemožnosti připoutat se bezpečnostními pásy na sedadle motorového vozidla ze zdravotních důvodů“* - jež mělo být vystaveno dne 22. 2. 2012 (tedy 5 dnů před spácháním prvního z přestupků) a jehož platnost měla pominout dne 25. 3. 2012 (tedy cca 14 dnů po spáchání v pořadí třetího přestupku), mohlo negovat důsledky pravomocných rozhodnutí o přestupcích žalobce v blokovém řízení. I s poukazem na recentní judikaturu (např. ve věci sp. zn. 9 As 96/2008, 5 As 39/2010, 7 As 94/2012, či 1 As 21/2010) krajský soud dovodil, že správnímu orgánu, resp. žalovanému příslušelo v řízení o provedení záznamu bodů v registru řidičů zkoumat toliko to, zda zde existuje způsobilý podklad (pokutový blok - pravomocné rozhodnutí) pro provedení příslušného záznamu (zápisu bodů). Teprve tehdy, kdyby se u rozhodujícího správního orgánu vyskytly pochybnosti o zaznamenaných údajích, případně by si tyto odporovaly, či byly jinak nesrozumitelné nebo neurčité, bylo by na místě vyžádat si další důkazy a podklady prokazující, že přestupek byl skutečně projednán v blokovém řízení, popřípadě jiné rozhodné skutečnosti. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 6 As 67/2013 - 16, platí zásada, že v řízení o námitkách nelze přezkoumávat skutkový stav a právní kvalifikaci přestupku vyplývající z pokutového bloku. To znamená, že žalobcem předkládané potvrzení by mělo význam a možné důsledky jen tehdy, pokud by z pokutových bloků jednoznačně nevyplývalo, za jaký přestupek byla bloková pokuta žalobci ve skutečnosti uložena, a zda je, či není, žalobce držitelem lékařského potvrzení, které by jej opravňovalo řídit vozidlo i bez připoutání bezpečnostním pásem. O takový případ ale v této věci nešlo. Z předmětných pokutových bloků žádné pochybnosti nevyplývají. Správní orgány při svém rozhodování nadto nevycházely jen z přijatých oznámení policie o uložení blokových pokut, ale za účelem přesného zjištění sankcionovaného jednání si vyžádaly i stejnopisy příslušných pokutových bloků. Zjistily při tom, že obsah pokutových bloků je určitý a srozumitelný a odpovídá zaznamenanému přestupku [porušení § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu]. Žalobce též souhlasil s projednáním jeho přestupku v blokovém řízení, pokutové bloky převzal a potvrdil je i svým podpisem. Bylo proto jeho věcí, aby za stavu, kdy policejní orgán do bloku zaznamenal vyjádření přestupce, že lékařské potvrzení nevlastní - pokud skutečně tímto potvrzením disponoval - nesouhlasil s projednáním jeho věci v blokovém řízení. Správním orgánům proto nepřislušelo, aby v řízení o námitkách proti provedeným záznamům bodů žalobci v této věci přezkoumávaly skutkový stav a právní kvalifikaci dřívějšího jednání

pokračování

žalobce. V tomto řízení také správním orgánům nepříslušelo, aby eventuelně vyvraceli žalobci existenci či pravost jím nově předkládaného lékařského potvrzení.

Krajský soud neshledal opodstatněným ani tvrzení žalobce o záměně obsahu pokutových bloků a o tom, že jeden z podpisů obsažených na pokutových blocích není jeho podpisem. Z formálního hlediska tento pokutový blok nepostrádá tuto náležitost. Předmětné podpisy na první pohled též nevykazují zásadní odlišnosti. Stěžejní okolností však je to, že žalobce své tvrzení o zfalšování jeho podpisu nepodložil jinými hodnověrnými tvrzeními, ani žádnými důkazy. Posuzování pravosti podpisu žalobce na pokutových blocích v námitkovém řízení by bylo zcela nepřipadné. Neobstojí ani námitka o tom, že pokutový blok série UG/2008, č. G 1986624, týkající se žalobcova jednání ze dne 27. 2. 2012 je nedostatečně vyplněn. Správní soud i v tomto směru přisvědčil žalovanému. Je totiž logické, že pokud byly vypsány 2 pokutové bloky (á/500 Kč) na blokovou pokutu celkem 1.000 Kč, tak spolu tyto bloky souvisí a tvoří jeden celek. Jsou tak dostatečným podkladem pro zápis bodů do registru na vrub žalobce. Uzavřel proto, že správní orgány postupovaly v projednávané věci přesně v limitech své přezkumné působnosti a přezkoumatelně se zabývaly námitkami žalobce. Neshledal tedy, že by napadené rozhodnutí bylo nezákonné.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce S. K. jako stěžovatel (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou výslovně opřel o ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Stěžovatel především namítá, že krajský soud pochybil tím, že nezrušil žalobou napadené rozhodnutí správního orgánu z toho důvodu, že se jako řidič poukazovaných přestupků nemohl vůbec dopustit. V inkriminované době byl totiž držitelem příslušného potvrzení o zdravotní indispozici ze dne 22. 2. 2012 (dále jen „lékařské potvrzení“), jež vystavil MUDr. V. H., a které ho zprošťovalo povinnosti být za jízdy připoután bezpečnostním pásem. Z těchto důvodů u něho zcela absentuje materiální stránka přestupku, které mu byly kladeny za vinu. S poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 96/2008 - 44, proto dovozuje, že se přestupku sice dopustil, ale byl mu za něj vyznačen nesprávný (vyšší) počet bodů. Správní soud tedy vadně po právní stránce posoudil otázku, že žalovaný nemohl při svém rozhodování zohlednit předkládané lékařské potvrzení.

Protože krajský soud jeho žalobu zamítl, má za to, že je jeho rozsudek v rozporu s čl. 39 a čl. 40 Listiny základních práv a svobod (dále též „Listiny“) a s čl. 7 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále také „Úmluva“).

Správní soud zejména vadně po právní stránce posoudil klíčovou otázku, jaký má charakter záznam stanoveného počtu bodů v registru řidičů podle § 123b odst. 1 zákona o silničním provozu. Tedy, zda jde o „automatické opatření“, proti němuž se nelze nijak bránit, či je „trestem“ ve smyslu čl. 39 a čl. 40 Listiny a čl. 7 Úmluvy.

Stěžovatel nesouhlasí s názorem krajského soudu, že je bez významu, pokud by v námitkovém řízení bylo prokázáno, že se přestupků nemohl dopustit, když je držitelem příslušného lékařského potvrzení. Stejně tak je nesprávný závěr krajského soudu,

pokud se opírá o názor, že řízení o námitkách nepředstavuje opravný prostředek proti rozhodnutí o přestupku, ani takový prostředek nenahrazuje a že orgánu rozhodujícímu o námitkách nepřisluší přezkum skutkového stavu věci a právní kvalifikace rozhodnutí v blokovém řízení (tedy názor, že v námitkovém řízení již nelze dodatečně prokazovat či eventuelně vyvracet existenci a pravost lékařského potvrzení v době spáchání přestupků). Takové názory krajského soudu jsou nejen absurdní, ale také rozporné s judikaturou Nejvyššího správního soudu.

Jde zejména o usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 114/2014 - 55, který vyslovil právní názor, že záznam bodů do registru není pouhým administrativním opatřením, jak dosud konstatovala judikatura, ale že je „trestem“. Ostatně i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 As 39/2010 - 76, o který se opřel i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, připouští, že ačkoliv je záznam bodů do bodového hodnocení řidičů pouze určitým administrativním úkonem, má dosažení 12 bodů za následek sankci svého druhu - zákaz řízení motorových vozidel a opravňuje řidiče k tomu, aby se domáhal svých práv.

Stěžovatel je proto přesvědčen, že uvedené závěry mají zásadní dopady i na jeho věc a již z tohoto důvodu nemůže napadený rozsudek obstát. Setrvává proto na svém názoru, že pokud v době domnělého spáchání uváděných přestupků disponoval lékařským potvrzením, nebylo jeho tehdejší inkriminované jednání přestupkem a správní orgány neměly k záznamu 9 bodů do karty řidiče vůbec přistoupit, resp. krajský soud měl napadené rozhodnutí z tohoto důvodu zrušit.

Stěžovatel se s poukazem na shora uvedené domáhá i toho, aby Nejvyšší správní soud přiznal jeho kasační stížnosti odkladný účinek. Je osobou samostatně výdělečně činnou v oboru chovu a výcviku zvířat (dostihových koní) a k provozování této činnosti nezbytně potřebuje řidičské oprávnění (převoz koní a účast na dostizích v zahraničí). Výkonem napadeného rozhodnutí po zamítavém rozsudku krajského soudu mu však byl de facto znemožněn výkon jeho trenérské činnosti.

Žalovaný Krajský úřad Jihomoravského kraje považuje kasační stížnost stěžovatele za nedůvodnou. Má za to, že jím vydané rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně jsou zákonná a v souladu platnou právní úpravou. V řízení o námitkách při tom správní orgány plně respektovaly práva stěžovatele. Jde-li o rozsudek krajského soudu, tak i ten odpovídá zákonu. Žalovaný správní orgán proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3, 4 s. ř. s. v rozsahu a z důvodů uplatněných v kasační stížnosti a při tom dospěl k závěru, že kasační stížnost není opodstatněná.

Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podává jednak z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., tedy pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a pro vady v řízení před správními orgány, a jednak také pro nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.).

pokračování

Jde-li o vytýkanou nepřezkoumatelnost [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], Nejvyšší správní soud konstatuje, že jde o vlastnost rozhodnutí správního soudu, ke které je povinen přihlížet z úřední povinnosti. K posouzení této vady řízení musel Nejvyšší správní soud přistoupit přednostně. Je tomu tak proto, že by bylo přinejmenším předčasné, aby se nejdříve zabýval právním posouzením věci samé, byl-li by současně napadený rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný nebo byl-li by založen na jiné vadě řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Rozhodující správní soud není přitom limitován dispoziční zásadou (srov. § 75 odst. 2 s. ř. s. či § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku krajského soudu vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, uveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, uveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces, jakož i pojem právního státu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je i *povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit* (ve správním soudnictví podle ustanovení § 54 odst. 2 s. ř. s.). Z odůvodnění rozhodnutí proto musí vyplývat především vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé.

Nejvyšší správní soud nepominul ani nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, (dostupný na www.nalus.usoud.cz), v němž Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*“. Ostatně Ústavní soud i v nálezu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na www.nalus.usoud.cz), rovněž konstatoval, že: „*Soudy jsou povinny své rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny*.“

Otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí správních soudů se Nejvyšší správní soud zabýval ve své judikatuře již dříve. Bylo tomu tak např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, který byl uveřejněn pod č. 244/2004 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, v němž vyložil, že: „*Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné*“. Nejvyšší správní soud též vyslovil v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, dostupném na www.nssoud.cz, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní*

argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.“. Judikatuře Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, který byl uveřejněn pod č. 689/2005 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) je jinak společný závěr, že „není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci z hlediska účastníka řízení klíčovou, na níž je postaven základ jeho žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá“.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný a jak uvažil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Uvedené musí nalézt svůj odraz v odůvodnění dotčeného rozhodnutí. Je tomu tak proto, že jen prostřednictvím odůvodnění lze dovodit, z jakého skutkového stavu správní soud vyšel a jak o něm uvažil. Co do rozsahu přezkoumávání správního rozhodnutí (po věcné stránce) je správní soud, nestanoví-li zákon jinak (srov. § 75 odst. 2 s. ř. s. v návaznosti na § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), vázán dispoziční zásadou. Ponechat stranou nelze okolnost, že obsah odůvodnění rozhodnutí správního soudu v podstatě předurčuje možný rozsah opravného prostředku vůči tomuto rozhodnutí ze strany účastníků řízení. Pokud by rozhodnutí vůbec neobsahovalo odůvodnění nebo by nerefletovalo žalobní námitky a zásadní argumentaci, o níž se opírá, mělo by to nutně za následek jeho zrušení pro nepřezkoumatelnost. Tak tomu ale v projednávané věci není.

Napadený rozsudek krajského soudu je v uvedeném směru a rozsahu plně přezkoumatelný. Je z něj dostatečně patrné, že správní soud posoudil zákonnost napadeného rozhodnutí skrze žalobní námitky obsažené v podané žalobě stěžovatele ze dne 18. 2. 2013 a že při svém rozhodování vyšel ze skutkového stavu zjištěného žalovaným (str. 5 odst. 2 a násl.), který zde byl ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí (tj. ke dni 7. 2. 2013). Z uvedeného rozsudku krajského soudu vyplývá více než dostatečně, jak správní soud věc posoudil po právní stránce a proč má žalobní výhrady stěžovatele za liché, mylné či vyvrácené. Přezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu ostatně svědčí i samotný obsah podané kasační stížnosti, v němž stěžovatel věcně polemizuje s vyslovenými právními názory krajského soudu. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že napadený rozsudek netrpí vytýkanou nepřezkoumatelností.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti dále uvádí jako důvod jejího podání též naplnění ust. § 103 odst. 1 písm. a) i b) s. ř. s. Z jejího obsahu ale vyplývá, že stěžovatel ve skutečnosti brojí toliko proti nesprávnosti právního názoru krajského soudu [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] v otázce tímto správním soudem vyslovené zákonnosti postupu správního orgánu při záznamu bodů do jeho evidenční karty řidiče, a v otázce věcného rozsahu řízení o námitkách proti provedení záznamu bodů v evidenční kartě řidiče (§ 123a - § 123f zákona o silničním provozu).

pokračování

Stěžovatel má za to, že v jeho věci byl správní orgán povinen - přes existenci pravomocných rozhodnutí o jeho přestupcích s přihlédnutím k předkládanému důkazu - lékařskému potvrzení ze dne 22. 2. 2012 - nově posoudit právní kvalifikaci jeho jednání (přestupků), za které mu byly v blokovém řízení pravomocně uloženy pokuty ve dnech 27. 2., 29. 2. a 9. 3. 2012. Správní orgán měl podle názoru stěžovatele dospět k názoru, že se nejednalo o přestupky podle ust. 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu, neboť na straně stěžovatele ve skutečnosti absentovala subjektivní stránka přestupku. Tento správní orgán tedy podle stěžovatele neměl vůbec provést záznamy v jeho evidenční kartě řidiče, resp. měl o námitkách rozhodnout podle § 123f odst. 2 zákona o silničním provozu.

Rozsudek krajského soudu není nezákonný.

Podle ust. § 123a zákona o silničním provozu se bodovým hodnocením zajišťuje sledování opakovaného páchání přestupků, jednání, které má znaky přestupku podle jiného právního předpisu, nebo trestných činů, spáchaných porušením vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích řidičem motorového vozidla nebo že se řidič porušování těchto povinností nedopouští. Přehled jednání spočívajícího v porušení vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích a počet bodů za tato jednání je stanoven v příloze k tomuto zákonu.

Podle ust. § 123b odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu záznam v registru řidičů provede příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností ke dni uložení pokuty za přestupek v blokovém řízení nebo ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o uložení sankce za přestupek, rozhodnutí o uložení sankce za jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise, rozhodnutí o uložení kázeňského trestu za jednání mající znaky přestupku anebo rozhodnutí, kterým se ukládá trest za trestný čin, nebo ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněném zastavení trestního stíhání, a to nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne, kdy mu bylo doručeno oznámení o uložení pokuty za přestupek v blokovém řízení.

Podle ust. § 123c odst. 1 zákona o silničním provozu příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností zaznamenává řidičem dosažený počet bodů pouze do celkového počtu 12 bodů.

Podle ust. § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností při provedení záznamu bodů, kterým řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně nebo elektronickou cestou oznámí tuto skutečnost řidiči a vyzve jej k odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto oznámení. Řidič pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo toto oznámení doručeno.

Podle ust. § 123f odst. 1 zákona o silničním provozu nesouhlasí-li řidič s provedeným záznamem bodů v registru řidičů, může podat proti provedení záznamu písemně námitky obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k provádění záznamu.

Podle ust. § 123f odst. 2 zákona o silničním provozu shledá-li obecní úřad obce s rozšířenou působností námitky oprávněné, nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne, kdy mu byly námitky doručeny, provede opravu záznamu o dosaženém počtu stanovených bodů v registru řidičů a neprodleně písemně vyrozumí o provedené opravě záznamu řidiče.

Podle ust. § 123f odst. 3 zákona o silničním provozu shledá-li příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností námitky řidiče neodůvodněné, rozhodnutím námitky zamítne a provedený záznam potvrdí.

Z předestřené dikce zákona o silničním provozu tedy vyplývá, že procesní postup správního orgánu, jehož výsledkem je záznam bodů v evidenční kartě řidiče, je zásadně postupem, při němž příslušný správní orgán není oprávněn posuzovat skutkové okolnosti jednotlivých přestupků ani jejich právní kvalifikaci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 96/2008 - 44, který je dostupný na www.nssoud.cz). Uvedené neplatí jen zcela výjimečně a za stavu, kdy z doložených podkladů (podkladových rozhodnutí) o přestupcích (zpravidla pokutových bloků), které jsou pro rozhodující orgán „předběžnou otázkou“, nelze zcela jednoznačně identifikovat skutkovou a právní kvalifikaci toho kterého spáchaného přestupku. Je tomu tak proto, že by tato okolnost (nejednoznačnost) mohla bránit správnímu orgánu v zaznamenání přesně toho počtu bodů, které s tím kterým přestupkem „automaticky“ spojuje ust. § 123a ve spojení s přílohou zákona o silničním provozu. K obdobnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 As 39/2010 - 76, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 2145/2010, nebo v rozsudku ze dne 4. 9. 2012, č. j. 7 As 94/2012 - 20, který je též dostupný na www.nssoud.cz.

I z těchto rozsudků jednoznačně vyplývá, že správní orgán byl v řízení podle ust. § 123a a násl. zákona o silničním provozu oprávněn posuzovat pouze to, zda má způsobilé (jednoznačné a určité) podklady (zde pravomocné pokutové bloky) pro provedení záznamu bodů v evidenční kartě řidiče. Tedy, zda zde existuje dostatečný právní podklad (pravomocné rozhodnutí) a zda bodové hodnocení - počet připsaných bodů (jako sekundární trest) odpovídá zákonu (příloze zákona o silničním provozu). V žádném případě však řízení o námitkách proti záznamu do evidenční karty řidiče nelze považovat za další, resp. kvazi opravný prostředek proti rozhodnutí o tom kterém přestupku, jak evidentně mylně dovozuje stěžovatel.

V projednávané věci dospěl krajský soud k závěru, že z pokutových bloků, které byly podkladem k provedení záznamu bodů ve stěžovatelově evidenční kartě řidiče, nevyplývají žádné pochybnosti. Obsah pokutových bloků, které jsou stěžovatelem podepsané, je určitý, srozumitelný a odpovídá i zaznamenanému přestupku - za porušení ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu ve spojení s ust. § 6 odst. 1 písm. a) téhož zákona, tj. povinnosti být za jízdy připoután na sedadle bezpečnostním pásem i tomu, že tyto přestupky spáchal právě stěžovatel (viz. bod 16-21 rozsudku). V tomto směru nelze ponechat stranou ani skutečnost, že správní orgán neměl při svém rozhodování k dispozici pouze příslušné oznámení Policie České republiky, ale i stejnopisy všech pokutových bloků. Právě z těchto stejnopisů dostatečně vyplýval zjištěný skutkový stav věci, a to, že to byl stěžovatel, kdo v době policejních kontrol dne 27. 2., 29. 2. a 9. 3. 2012

pokračování

řídil motorové vozidlo a nebyl při tom připoután bezpečnostním pásem. Stejně tak je z popisů skutků obsažených v pokutových blocích bez jakýchkoliv pochyb zřejmé, že policejní orgán zjišťoval, zda u stěžovatele není dán některý důvodů, jež by ho zprošťoval stanovené povinnosti být připoután bezpečnostním pásem [srov. § 6 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu]. Není zde tak žádného rozumného důvodu, aby pokud by tomu tak nebylo policejní orgán do popisu skutku (do pokutových bloků) výslovně vepsal text: „*lék. potvr. nevlastní; - lék. potvrzení nevlastní; lékařské potvrzení nevlastní*“. Na základě takto popsaného skutkového stavu věci nebylo možno dospět k jinému právnímu závěru, než takovému, že stěžovatel skutečně lékařské potvrzení „nevlastnil“ a nikoliv pouze, že jej „nemá“ nebo „nemá u sebe“, což by mohlo zakládat rozumné pochybnosti policejního orgánu o tom, že lékařské potvrzení sice vlastní, ale nemá jej pouze u sebe ve vozidle při silniční kontrole. Jelikož jednotlivé pokutové bloky obsahují kategorická skutková zjištění o tom, že v okamžiku policejních kontrol ve dnech 27. 2., 29. 2. a 9. 3. 2012 stěžovatel nevlastnil lékařské potvrzení, má oporu v zákoně i právní kvalifikace závadného jednání stěžovatele, tedy že se stěžovatel dopustil přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) ve spojení s ust. § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu. Za tohoto skutkového a právního stavu obстоjí konstatování krajského soudu, že sporné pokutové bloky byly dostatečným podkladem pro provedení záznamu bodů ve stěžovatelově evidenční kartě řidiče a že provádění jakýchkoliv dalších důkazů před správními orgány - lékařským potvrzením – by bylo nadbytečné. Nemůže totiž ničeho změnit na zákonnosti provedeného záznamu bodů.

Nejvyšší správní soud tak souhlasí se závěrem krajského soudu, že „udělením souhlasu s projednáním skutků v blokovém řízení, vyjádřeným posléze podpisem stěžovatele na bloku, převzal stěžovatel odpovědnost za skutečnost, že údaje uvedené v příslušných pokutových blocích souhlasí se zjištěným skutkovým stavem, že tento skutkový stav byl zjištěn úplně a že zjištěnému skutkovému stavu odpovídá právní kvalifikace přestupkového jednání. Udělením uvedeného souhlasu stěžovatele jako podmínky sine qua non k nabytí právní moci pokutového bloku tak stěžovatel rovněž vstoupil do režimu omezeného přezkumu pravomocného pokutového bloku jako rozhodnutí vydaného ve specifickém zkráceném řízení a následně nadaného presumpcí správnosti. Pokud měl stěžovatel jakékoli pochybnosti během projednávání všech 3 přestupků na místě, popř. v rozhodné době skutečně disponoval lékařským potvrzením, neměl projevit souhlas s blokovým řízením a údaji zaznamenanými v pokutovém bloku (tedy zejména s výslovně uvedeným údajem, že nevlastní lékařské potvrzení) a měl využít svého práva na zahájení běžného řízení o přestupcích.

Jestliže nyní stěžovatel nesouhlasí se skutkovými závěry a právním posouzením obsaženým v pokutových blocích a dovolává se jejich změny v důsledku dodatečného doložení důkazů, nelze již tyto skutečnosti úspěšně uplatňovat v řízení o námitkách proti provedeným záznamům bodů v registru řidičů, neboť směřují proti pravomocným rozhodnutím vydaným jiným (přestupkovým) orgánem v jiném (blokovém) řízení. Tato dodatečná tvrzení by bylo lze uplatnit toliko v opravných prostředcích směřovaných přímo proti rozhodnutím vydaným v blokovém řízení, jakkoli je tato možnost z povahy rozhodování v blokovém řízení velmi limitována. Orgánu příslušnému k řízení o námitkách proti záznamu bodů do registru řidičů nepřislušní přezkum skutkového stavu a právní kvalifikace rozhodnutí vydaného v blokovém řízení či jeho případná změna.

V tomto řízení již nelze ani dodatečně prokazovat či eventuálně vyvracet existenci a pravost lékařského potvrzení v době spáchání přestupku.

Sluší se jen dodat, že krajský soud v napadeném rozsudku poukázal na cestu ke zpochybnění souhlasu s projednáním přestupku v blokovém řízení (z důvodu udávaného zfalšování podpisu nebo záměny identity obviněného z přestupku na pokutovém bloku), kterou je žádost přestupce o obnovu řízení za podmínky uvedených v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010 - 65, které je dostupné na www.nssoud.cz.

Na uvedeném nemůže ničeho změnit ani nyní poukaz a argumentace stěžovatele odkazem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 114/2014 - 55, dostupném na www.nssoud.cz.

V tomto usnesení Nejvyšší správní soud vyslovil významný právní názor, že „*Záznam stanoveného počtu bodů v registru dle § 123b odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), je „trestem“ ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod a čl. 7 odst. 1 věty druhé Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod*“.

Rozšířený senát v tomto usnesení uvedl, že nesouhlasí-li řidič s provedeným záznamem bodů v registru řidičů, může podat podle § 123f odst. 1 zákona o silničním provozu proti provedení záznamu písemně námitky příslušnému obecnímu úřadu. Stejně tak řidič může podat podle § 123f odst. 4 zákona o silničním provozu námitky proti záznamu, kterým bylo dosaženo celkového počtu 12 bodů. Z citované právní úpravy tak vyplývá, že zatímco dosažení 12 bodů je řidiči automaticky oznámeno, pro informaci o jednotlivých záznamech bodů a aktuálním bodovém stavu musí řidič vyvinout vlastní iniciativu a podat žádost u příslušného obecního úřadu nebo kontaktního místa veřejné správy. S ohledem na skutečnost, že i jednotlivý záznam bodů do registru řidičů je „trestem“ ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny a čl. 7 odst. 1 věty druhé Úmluvy, jeví se *de lege ferenda* vhodnějším, aby řidiči bylo z úřední povinnosti oznámeno i provedení jednotlivého záznamu.

Rozšířený senát v této souvislosti především podotknul, že zde nedochází k porušení zásady *non bis in idem* zakotvené v čl. 4 Protokolu č. 7 k Úmluvě. Cílem tohoto ustanovení je zabránit zahájení dalšího „trestního řízení“ o témže skutku, o kterém již bylo pravomocně rozhodnuto (rozsudek ESLP ze dne 20. července 2004, *Nikitin proti Rusku*, č. stížnosti 50178/99, bod 35; rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 10. února 2009, *Sergey Zolotukhin proti Rusku*, č. stížnosti 14939/03, bod 107). O další „trest“ se nejedná v případě, že mezi řízeními existuje „dostatečně úzké spojení“ a sankce uložená v navazujícím řízení je přímým a předvídatelným důsledkem původního odsouzení (rozsudek ESLP ze dne 21. září 2006, *Maszni proti Rumunsku*, č. stížnosti 59892/00, bod 68; rozhodnutí ESLP o nepřijatelnosti ze dne 13. prosince 2005, *Nilsson proti Švédsku*, č. stížnosti 73661/01). Tak je tomu i v případě bodového systému, a to jak ve vztahu mezi sankcí za spáchání přestupku nebo trestného činu a udělením bodů, tak i ve vztahu mezi jednotlivým záznamem bodů a dosažením maximálního počtu 12 bodů.

pokračování

K první uvedené rovině zásady *non bis in idem* rozšířený senát uvádí, že záznam bodů je natolik spjat se samotným řízením o přestupku, popř. trestném činu, že nelze hovořit o druhém trestu uloženém v jiném řízení. Ostatně i podle rozsudku ESLP ve věci *Malige proti Francii* je záznam bodů *podobný vedlejšímu trestu* (bod 39).

Pokud jde o druhý rozměr zásady *non bis in idem*, tj. o vztah mezi jednotlivým záznamem bodů a dosažením maximálního počtu 12 bodů, žalobce není ve smyslu čl. 4 Protokolu č. 7 k Úmluvě znovu trestán za totéž jednání, za které byl již potrestán dříve. Pozbytím řidičského oprávnění je trestáno *opakované* páchaní přestupků na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu a tedy sankcí *sui generis* za speciální recidivu se samostatnou skutkovou podstatou, která je vyjádřena v § 123c zákona o silničním provozu. Není tedy dána totožnost skutku a nejedná se tak o trest za původní (jednotlivá) protispolečenská jednání, a proto ani nemůže jít o opakovaný postih podle čl. 4 Protokolu č. 7 k Úmluvě.

S účinností od 1. 8. 2011 byl zákonem č. 133/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, počet bodů za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 1 zákona o silničním provozu snížen ze tří bodů na dva. Vzhledem k výše uvedeným závěrům je třeba konstatovat, že i na otázku počtu bodů, jaký se má zapsat do registru řidičů, je třeba aplikovat ústavní zásadu mající původ primárně v právu trestním, tedy že trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější (čl. 40 odst. 6 Listiny).

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v uvedeném usnesení ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 114/2014 - 55, vyslovil zásadní právní názor, že je-li sankce uložená v navazujícím řízení (ztráta řidičského oprávnění po dosažení 12 bodů) dostatečně úzce spjata s původním řízením (zde rozhodnutími o přestupcích v blokovém řízení), nejedná se o další trest a nejde o porušení zásady „*ne bis in idem*“, ani o porušení čl. 4 Protokolu č. 7 k Úmluvě.

Tento závěr usnesení rozšířeného senátu se tedy se zřetelem k již uvedeným úvahám vysloveným v citovaném usnesení ze dne 30. 9. 2015 nedotýká správnosti závěrů krajského soudu v projednávané věci a ani je nemodifikuje.

Na stěžovatelovu věc nedopadá ani další nosný závěr usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu v poukazované věci. Tím bylo posouzení temporálních účinků novely zákona o silničním provozu, provedené zákonem č. 133/2011 Sb., v případech, kdy došlo ke změně bodového postihu za tentýž přestupek, za současného dodržení zásady zakotvené v čl. 40 odst. 6 Listiny (čl. 7 Úmluvy), podle které: „*Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější*“. O tento případ v projednávané věci vůbec nejde. Je tomu tak proto, že rozhodnutí o přestupcích stěžovatele nabylo právní moci vždy v den jejich spáchání (27. 2., 29. 2. a 9. 3. 2012) a v období mezi jejich spácháním nedošlo k legislativní úpravě počtu bodů za přestupky, z jejichž spáchání byl stěžovatel uznán vinným a za které mu byly uloženy i příslušné sankce (blokové pokuty).

Ze všech uvedených důvodů Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost směřující proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 9. 2015, č. j. 29 A 10/2013 - 75, protože není důvodná (§ 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s.).

Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Nejvyšší správní soud vážil i nezbytnost rozhodnutí o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle ust. § 107 s. ř. s. Při této úvaze dospěl k závěru, že o něm není třeba rozhodovat tam, kde Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhoduje neprodleně. Po rozhodnutí o tomto mimořádném opravném prostředku je totiž rozhodnutí o odkladném účinku již nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 2 Azs 3/2003 - 44, dostupný na www.nssoud.cz). K rozhodnutí o mimořádném opravném prostředku však Nejvyšší správní soud přistoupil bezprostředně.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1, věta první s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci úspěch neměl, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému správnímu orgánu podle obsahu spisu žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, rozhodl současně o zaplaceném soudním poplatku za návrh na přiznání odkladného účinku podle ust. § 10 odst. 1 věta druhá zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, tak, že se žalobci jako stěžovateli vrací uhrazený soudní poplatek ve výši 1.000 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. ledna 2016

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu